

Til
Nordisk Ministerråd
Ved Stranden 18
1061 København K

Kopi: EK-R medlemmer
Kopi: Nordisk Råd

Behov for å justere bevilgningen til de nordiske grensekomiteene 2021-2024

De 12 grensekomiteer i Norden har i sitt oppdrag fra NMR å bidra til å gjennomføre implementeringen av det nordiske samarbeidsprogrammet og vi ønsker i dette brevet å gi synspunkter på forventninger og rammebetingelser, og ber om at den økonomiske rammen for grensekomiteene justeres, da den ikke har fulgt kostnadsutviklingen (indeks) de siste 10 år og dessuten blitt kuttet til fordel for andre nordiske prioriteringer.

Visjon og samarbeid

Grensekomiteene er glad for at det gjennom det siste tiåret har vokst fram et stadig tettere samarbeid i Norden, og mellom nordiske institusjoner, foreninger og andre aktører. Den aktuelle pandemien har påvirket samarbeidet og muligheten for å opprettholde normale relasjoner over grensene, men vi planlegger for at normaliteten kommer tilbake og at Norden kan jobbe videre mot visjonen om å bli «den mest hållbare og integrerte region i verden.»

Forventninger til grensekomiteene

Forventninger til grensekomiteenes innsats i det nordiske samarbeidet er betydelige, og viktigheten blir stadig understreket av politikere i Nordisk Råd, NMR og fra lokale og regionale myndigheter. Det er stort fokus på områder som grensehinder, klima, inkludering og mobilitet over grensene. Grensekomiteene har løftet opp mange saker, som til eksempel behovet for bedre klimavennlig transportinfrastruktur over grensene, i tråd med Nordisk Råds prioriteringer, og som er en forutsetning for å lykkes med den nordiske visjon. Her har komiteene tatt kostnader til møter og utredninger på egen hånd.

Grensekomiteene har en betydelig kompetanse på disse områdene, også inn mot EU, Interregprogrammer etc. og er positive til å spille en viktig rolle og sette den nordiske visjonen på agendaen gjennom informasjon og prosjekter både regionalt og trans-nasjonalt. Men det nordiske økonomiske bidraget bør da reflektere dette bedre enn det gjør nå.

NMRS formidler klare forventninger til Grensekomiteene sine bidrag til, og definerer dermed Grensekomiteenes sentrale rolle i gjennomføringen av samarbeidsprogrammet for regional utvikling og -planlegging 2021-2024.

I kontraktbeskrivelse 2021-2024 heter det:

«Grænsekomiteen skal bidrage til at udvikle det grænseregionale samarbejde i Norden og til Nordisk Ministerråds arbejde med grænseregionale udfordringer.

Grænsekomiteen skal bidrage til at gennemføre regionalsektorens indspil til handlingsplan 2021-24 for Vores vision 2030. Grænsekomiteen skal allokere en del af kontraktsummen, svarende til minimum x.xxx DKK (ca. 75 procent af tillægsbevillingen), til at gennemføre regionalsektorens indspil til handlingsplan 2021-24 for Vores vision 2030.

Grænsekomiteen skal bidrage til at virkeliggøre samarbejdsprogrammet for regional udvikling og planlægning 2021-24.

Grænsekomiteen skal bidrage til at:

- Samle lokale og regionale aktører.
- Samle ideer, skabe netværk og økonomiske ressourcer til det grænseregionale samarbejde.
- Udgøre den institutionelle infrastruktur for det lokale og regionale grænseoverskridende samarbejde.
- Identificere grænsehindreder der skabes som følge af, at der findes landegrænser i en funktionelt sammenhængende region, og formidle disse til rette adressat.
- Arbejde med at nedbryde identificerede grænsehindreder.
- Støtte regional udvikling, innovation og vækst i et bæredygtigt perspektiv.
- Sikre lokal og regional forankring af det grænseregionale samarbejde.

Informasjon

Ettersom grensekomiteene er en viktig del av det nordiske samarbeidet så etterlyses en presentasjon av komiteenes rolle og oppdrag på de nordiske hjemmesidene, med linker til de respektive komiteers egne sider. Det er også viktig at de nordiske nyhetsbrevene bringer informasjon om hva som rører seg i grensekomiteene og de grenseregionale prosjekter.

Økonomi

Grensekomiteene mottar en årlig bevilgning fra NMR, som er et basistilskudd på 400 000 DKK og en variabel tillægsbevilgning til komiteens lokale prosjekter. Basisbeløpet har stått fast i 10 år, og tillægsbevilgningen ble samlet reduisert med 1,5 millioner DKK i 2017. Dette beløpet ble overført til temagrupper og skulle reserveres til grensekomiteenes definerte prosjekter innenfor temagruppene, og dekke reiseutgifter med videre ved deltakelse i temagruppene. Fra 2021-2024 har grensekomiteene mistet styringen over disse midlene, da de har gått inn i en større pott for temagruppene. Dessuten er det forventet at 75% av tillægsbevilgningen skal gå til aktiviteter som er definert tilknyttet det nordiske samarbeidsprogrammets handlingsplan. Det betyr i realiteten mer nordisk samarbeid for mindre penger.

Målt opp mot en forventning om å delta i temagrupper og stadig drive flere nordiske aktiviteter så er det ikke samsvar med en basisbevilgning som står på stedet hvil i mer enn 10 år og som er ganske liten i utgangspunktet. Det kreves en ekstra innsats etter pandemien

med å få det nordiske samarbeidet over grensene tilbake på vinnersporet. Det er behov for å styrke informasjon, fysiske møter, kultur/fritids-aktiviteter og nye utviklingsprosjekter.

Grensekomiteen vil derfor be om at den totale årlige rammen til grensekomiteene økes.

FORSLAG FOR KONTRAKTSPERIODEN 2021-2024

Det årlige basisbidraget til alle komiteer økes fra 400 000 DKK til 750 000 DKK.

Dette begrunnes med at beløpet ikke har vært indeksregulert på 10 år, og at forventningene til innsats i det nordiske samarbeidet har økt betraktelig. Samtidig har tilleggsbevilgningen blitt redusert betraktelig.

I dette ligger beløpet ligger også midler for å delta i nordiske møter og temagrupper, beregnet til rundt 50 000 DKK. Ved at dette legges inn i basistilskuddet slipper man unødvendige transaksjonskostnader ved at Nordregio eller andre belastes med reiseoppgjør overfor grensekomiteene.

Dette vil muliggjøre at grensekomiteene bedre kan innfri de nevnte forventninger.

09-04-2021

De nordiske grensekomiteers ordförande

Godkjent elektronisk

(Se namnliste og kontaktinfo nedenfor)

UTVIKLING AV BIDRAG FRA NMR TIL GRENSEKOMITEENE, 1000 DKK

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Kvarkenrådet	1210	1205	1205	1000	1000	1000	849	849	849	849	849
Värmland-Østfold		458	458	458	587	587	587	540	540	540	540
<i>Nordiska Skärg.sam.</i>			400	400	400	400	400	453	453	453	453
Svinesundskom.				850	850	850	736	736	736	736	736
Tornedalsrådet				554	537	550	550	512	512	512	512
Mittnordenkom.				890	890	890	890	767	767	767	554
MidtSkandiakom.						200	452	452	452	452	452
Nordkalottrådet*	2000	2000	2000	1600	1600	1600	1600	1298	1298	1298	1298
Hedmark-Dalarna	700	700	700	625	625	625	625	568	568	568	568
Greater Copenh.					1115	1000	1115	935	935	935	935
Bothnian Arc	670	670	670	600	600	600	600	550	550	550	550
ARKO		500	500	475	475	475	475	456	456	456	456

*Nordkalottrådets bevilgning 2003-2010 (1000DKK):

2003-2005: 3,600

2006-2007: 3,299

2008-2009: 2,600

2010: 2,300